

**ЗА ЗНАЧЕНИЕТО НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ
В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО****ON THE IMPORTANCE OF PROFESSIONAL ORGANIZATIONS
IN THE HEALTHCARE SYSTEM**

Професионалните организации и асоциации на различните здравни професии имат ключова роля за утвърждаването на съответната професия и на статуса на членовете ѝ в обществото.

В настоящия брой на списание Социална медицина публикуваме поредица от четири статии, посветени на историята, развитието и настоящия статус на професионалните организации на акушерките, фелдшерите/лекарските асистенти, зъботехниците и рентгеновите лаборанти в България. Инициативата на авторите да изследват тези проблеми, а СМ да ги представи, ни позволяват да изведем професионалните организации в здравеопазването като тема на броя.

Интересът на авторите към професионалните организации точно в този момент не е случаен. От една страна, той е продиктуван от прагматични съображения. От 2006 г. в законодателството на Р. България се утвърждава статут и поддържа списък на регулирани професии, т.е. такива, които имат обществена значимост и/или са от съществено значение за живота и здравето на хората и за упражняването им са необходими определени условия. Единствено за регулираните професии се изисква признаване на професионална квалификация. В списъка на МС на РБ от 2009 г. фигурират 80 регулирани професии, от които шестнадесет са от областта на здравеопазването, а от това следва признаване/узаконяване на съсловните им организации.

Основават се нови, възраждат се стари организации, но всички те работят за легитимиране на професиите пред държавни органи и обществени институции и най-важното - изпълняват функцията, заложена още от времето на гилдиите, по-късно позабравена - съсловните организации да участват в самоуправлението на професиите. Днес съсловните организации придобиват нова сила, а значението за собствените им членове и за обществото ще нараства.

От друга страна, проучванията върху миналото на професионалните организации на различните здравни професии обогатяват историята на здравеопазването у нас, дават уроци по балансиране между лични/групови и обществени интереси, както и по всеотдайно служене на общественото здраве.

Освен ретроспекцията на процесите довели до

утвърждаването на днешните:

- Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ);
- Алианс на българските акушерки (АБА);
- Българският съюз на лекарските асистенти и фелдшери (БСЛАФ);
- Българската асоциация на зъботехниците (БАЗ);
- Българска асоциацията на лаборантите в об-разната диагностика и терапия (БАЛЮДТ);

авторите изтъкват ролята на професионалните организации в осигуряване на защита на специфичните професионални интереси, стандарти за образованието, насоки за гарантиране на качество на практическата работа и възможности за непрекъснато продължаващо обучение през целия професионален живот за своите членове.

Посочените организации с колективното си членство в съответните международни организации значително разширяват разпознаваемостта на българските здравни професионалисти в Европа и света и ускоряват трансфера на специфични професионални новости.

Професионалните организации са изправени и пред друго голямо предизвикателство - да пренесат добрите традиции от миналото, но и активно да допринасят за обновяване облика на здравните професии, в отговор на съвременните революционни технологични промени, съхранявайки хуманитарния им дух.

Надяваме се тези първи публикации да стимулират интерес и професионален дебат за ролята на професионалните организации за отделните професии и за качеството на здравеопазването като цяло. Социална медицина ще продължи да предоставя страниците си за изразяване на мнения и изследвания по проблема.

Пет причини, поради които Вашата професионална организация е полезна за вас:

1. Осигурява достъп до информация за най-добрите възможности за повишаване на образователното ниво; Като член на професионална организация по-лесно се достига до точна информация относно необходими сертификати дипломи и най-подходящите места, където можете да повишите своето образователно ниво;
2. Членството в професионална организация дава

тежест на вашата автобиография. То доказва вашата професионална принадлежност и активност;

3. Мнозинството дава сила – често когато имаме личен професионален проблем е трудно да го преодолеем сами. Гласът на един човек не винаги е достатъчно силен. Понякога е нужно лобиране не само на институционално, но и на регионално и национално ниво. В такива случаи голямата организация, с много членове има по-голяма сила и е по-вероятно да бъде чута и да постигне промяна;

4. Професионалните организации изграждат широки мрежи на местно, регионално и национално ниво. Активно комуникират с международни партньори, с което стават основен проводник на последните световни новости в професията;

5. Професионалната организация дава възможност за пряко общуване с колегите от професията, дава възможност за лични познанства които стоят в основата на социалния капитал. Професионалните контакти много често са ключът към успешна професионална кариера.

! От редакторите